Unitat Didàctica

“ LES DONES AL XVIII I AL XIX ”

Olympe de Gouges

Santiago Rosiñol: La fàbrica, 1889

EULÀLIA CASAMITJANA MASACHS

GENER 2012

ÍNDEX

1. Introducció -justificació

2. Objectius de la unitat

3. Continguts

4. Competències Bàsiques

5. Metodologia - Temporalització

6. Criteris d’Avaluació

7. Recursos Didàctics

1. INTRODUCCIÓ

En un primer moment la unitat didàctica que m'havia plantejat era més extensa, més o menys " Les dones protagonistes al llarg de la història" que inclouria el seu paper durant les diverses èpoques. Segons currículum aquests continguts s'haurien de treballar en dos cursos diferents, el cas de 2n i de 4art si parlem de l'ESO.

Finalment he decidit centrar-me en un curs i parlar del paper de la dona durant els segles XVIII i XIX. Durant aquests anys es porten a terme una sèrie d'esdeveniments, revolucions que intenten trencar amb l'anterior. Quan s'estudien aquests fets sempre es fa des d'una òptica masculina, androcèntrica, i la lluita i el protagonisme de les dones de l'època queda desapercebut, és per això que amb la unitat posarem nom a les dones.

El desenvolupament de la unitat es basa en dos blocs: la Revolució Francesa i la Revolució Industrial. Com són dos apartats diferents es poden incloure en el temari de 4art ESO quan es treballen aquests continguts de manera general.

Aconseguir trobar les nostres protagonistes en ocasions pot resultar dificultós, però buscant buscant hi ha un document a internet que fa una pinzellada general, faltaria la dona clàssica i medieval, de la situació i centrant-se en el cas espanyol.

Passo l'enllaç:

Condició Social de la dona al llarg del segles XVIII,XIX i XX

Com a presentació de la unitat didàctica em sembla força interessant i permet a l'alumnat centrar-se en l'estudi, anar obrint boca.

2. OBJECTIUS D'APRENENTATGE

A) Conèixer les causes de la Revolució Francesa.

B) Distingir els protagonistes revolucionaris.

C) Incloure el paper de les dones dins la revolució.

D) Definir els motius de la lluita de les protagonistes (Olympe de Gauges, Madame Rolant i Charlotte Coday, ...).

E) Valorar la seva participació activa dins la Revolució Francesa.

F) Explicar el procés d'industrialització iniciat a Gran Bretanya al segle XVIII

G) Analitzar les característiques de la nova classe social : els obrers

H) Incloure la dona com a membre de la classe obrera

I) Empatitzar amb la situació de la dona treballadora al llarg del XIX.

3. CONTINGUTS

a) La França de finals del XVIII (política, economia i societat).

b) Les causes de l'esclat de la Revolució Francesa.

c) Els protagonistes: monàrquics, jacobins i girondins.

d) Les dones i la Revolució Francesa.

e) Valoració de la seva lluita i les fites aconseguides.

f) L'augment demogràfic i l'expansió agrícola anglesa al XVIII

g) La nova classe obrera: condicions de vida, de treball, sous, higiene...

h) La incorporació de la dona a la fàbrica. Diferències respecte els homes.

i) La incorporació de nens i nenes a la fàbrica.

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Aquesta programació treballa les competències de la següent forma:

C.1. Competència comunicativa lingüística i audiovisual:

· Elaboració del discurs propi de les ciències socials per donar sentit a la informació i construir coneixement.

· Descodificar i utilitzar diferents tipus de llenguatge (cartogràfics, audiovisuals...) per comprendre i interpretar la realitat.

· Utilitzar diferents variants del discurs, en especial la descripció i l'argumentació.

· Escoltar, analitzar i considerar opinions diferents a la pròpia amb sensibilitat i esperit crític.

· Utilitzar adequadament el vocabulari propi de les ciències socials per la construcció d'un discurs científic, precís i rigorós.

· Adquirir habilitats comunicatives en situacions d'interacció oral, exposició i debats oberts.

C.2. Competència artística i cultural:

· Valorar les manifestacions artístiques, històriques i contemporànies.

· Desenvolupar una actitud activa en relació amb la conservació i protecció del patrimoni.

· Analitzar obres d'art de manera tècnica i identificar el context històric.

C.3. Tractament de la informació i competència digital:

· Buscar, obtenir, organitzar i interpretar informació a partir de fons diverses: escrites, gràfiques, audiovisuals i amb diferents suports.

· Interpretar críticament la informació obtinguda.

· Distingir entre fonts objectives i subjectives.

C.4. Competència matemàtica:

· Utilitzar els nombres i el càlcul aplicats a la cronologia i anàlisi dels fenòmens.

· Elaborar i interpretar eixos cronològics

· Recollir i interpretar la informació de taules i gràfics.

C.5. Competència aprendre a aprendre:

· Plantejar-se preguntes per desenvolupar un pensament complex, crític i creatiu.

· Utilitzar i dominar tècniques i estratègies per organitzar i memoritzar i recuperar la informació (resums, mapes conceptuals...)

· Participar en debats i contrastar les opinions personals amb les de la resta dels companys.

· Desenvolupar el gust per l'aprenentatge continu i l'actualització permanent.

C.6. Competència d'autonomia i iniciativa personal:

· Interpretar adequadament les particularitats de cada situació i de cada problema estudiat.

· Desenvolupar la pròpia identitat personal, social i cultural amb els referents culturals, històrics disponibles del seu entorn.

· Prendre decisions a partir de la reflexió i fer propostes de millora.

· Autoregular el propi aprenentatge i realitzar autoavaluacions.

C.7 Competència conviure i habitar el món:

· Identificar i localitzar els àmbits geopolítics, econòmics i culturals en què s'emmarquen els esdeveniments de la Revolució Francesa i Revolució Industrial.

· Percebre, comprendre, representar i interpretar l'espai real i virtual utilitzant mapes i d'altres representacions.

· Conèixer les grans etapes i principals esdeveniments de la Revolució Francesa i de la Revolució Industrial.

C.8. Competència social i ciutadana.

· Identificar la relació multicasual d'un fet històric i les seves conseqüències.

· Comprendre el funcionament de les societats i el seu passat, la seva evolució i les transformacions.

· Expressar-se de forma assertiva i mostrar una actitud favorable al diàleg i al treball cooperatiu.

· Analitzar i valorar diferents realitats i sistemes d'organització social, política i econòmica passats, presents per contribuir a la construcció d'una societat més justa, solidària i democràtica.

· Comprendre el concepte de temps històric.

5. METODOLOGIA -TEMPORALITZACIÓ

Aquesta unitat didàctica és de 6 sessions d'una hora, 3 hores per bloc, és a dir per la Revolució Francesa i la Revolució Industrial.

El desenvolupament dels continguts es plantegen un cop l'alumnat ja ha treballat els específics, ja ha desenvolupat la de la R. Francesa i més tard la de la Revolució Industrial.

Bloc: Revolució Francesa

1ª Sessió: Per introduir aquests continguts es fa una reflexió referent als protagonistes, de qui es parla en tot moment, quines lluites volien i llançar la pregunta si es troba a faltar un altre protagonista.

Un cop és present l'òptica des de la qual en tot moment hem treballat, amb el powerpoint **" Les dones i la Revolució Francesa"** es presenten tres dones protagonistes i la seva lluita.

Tot seguit es fa la lectura d'un article de premsa que va sortir a *El País 02/09/1989* amb motiu de la celebració del bicentenari, a continuació hi ha l'enllaç:

El País - La mujer en la Revolución Francesa,

En aquest article ens parla d'altres dones importants durant la revolució , l'alumnat l'activitat que haurà de fer és buscar informació "***No he leído nada sobre la adorable de madame Roland, ni sobre Olympe de Gouges, ni sobre la dulce cantante de La Marsellesa Théroigne de Mericourt, ni sobre la desafiante Claire Lacombe, ni sobre la tumultuaria Etta Palm, ni sobre Reine Audu, ni sobre Marie Charpentier"*** de les desconegudes***.***

Seran cinc grups el numero de membres serà depenent el grup.

2 ª Sessió: Consta de la realització del treball per grups. Cada grup tindrà una protagonista i ha de fer una presentació (cronologia, vida, ideals...).

Aquesta activitat s'inicia a classe per aclarir qualsevol dubte per part de l'alumnat.

3ª Sessió: Cada grup presentarà la seva protagonista davant de la resta del grup. Es dona un temps limitat per cada un.

Aquesta activitat ens permet treballar les competències digital, lingüística, aprendre a aprendre, social i ciutadana entre d'altres.

Bloc: Revolució Industrial

1ª Sessió: La introducció dels continguts segueix el mateix plantejament que la anterior. L'activitat serà individual.

En aquesta sessió es presenta tota una sèrie de recursos que disposa l'alumnat per fer l'activitat.

1. Enllaç de pàgines web:

La mujer en la revolución industrial

La Revolución Industrial

2. Poema de La Fàbrica de Miquel Martí i Pol

L' Elionor

L'Elionor tenia catorze anys i tres hores quan va posar-se a treballar. Aquestes coses queden enregistrades a la sang per sempre. Duia trenes encara i deia: "sí, senyor" i "bones tardes". La gent se l'estimava, l'Elionor, tan tendra, i ella cantava mentre feia córrer l'escombra. Els anys, però, a dins la fàbrica es dilueixen en l'opaca grisor de les finestres, i al cap de poc l'Elionor no hauria pas sabut dir d'on li venien

les ganes de plorar ni aquella irreprimible sensació de solitud. Les dones deien que el que li passava era que es feia gran i que aquells mals es curaven casant-se i tenint criatures. L'Elionor, d'acord amb la molt sàvia predicció de les dones, va créixer, es va casar i va tenir fills*. El gran, que era una noia, feia tot just tres hores que havia complert els catorze anys quan va posar-se a treballar. Encara duia trenes i deia: "sí, senyor", i "bones tardes".*

3. Quadres de l'època com el Santiago Rosiñol, La Fàbrica 1889.

Un cop presentades les dues webs per treballar la Revolució Industrial i la dona a la Revolució Industrial. L'alumnat ha de fer una lectura i els exercicis penjats.

2ª Sessió: El desenvolupament d'aquesta sessió serà una feina individual relacionades amb les webs, i tot seguit la invenció d'una història la protagonista de la qual sigui **una dona obrera al XIX (situar-la en un any, la casa, família, fàbrica...)**

3ª Sessió: Comentar imatges relacionades amb la dona i el treball al XIX per comprovar la situació amb què vivien i lectura d'algunes de les històries realitzades pel grup.

Aquesta activitat ens permet treballar les competències digital, lingüística, aprendre a aprendre, social i ciutadana, artística-cultural, autonomia i iniciativa personal entre d'altres.

6. CRITERIS D'AVALUACIÓ

L'avaluació és una eina reguladora de tot el procés d'ensenyament i aprenentatge. Permet al professorat conèixer i contrastar el seu grau d'assoliment. Alhora, també fomenta la participació de l'alumnat, que s'haurà d'implicar de forma conscient i reflexionar sobre el què aprendrà, està aprenent o ja ha après, i intervenir en la recerca de solucions de les seves dificultats d'aprenentatge.

La nostra avaluació constarà de dos fases: la inicial o diagnòstica, la formativa-final.

a) Avaluació inicial o diagnòstica, ens ajuda a conèixer els coneixements previs dels alumnes i per tant el nivell de grup en general. Amb aquesta informació podem ajustar a la realitat del grup, els continguts que es treballaran a cada unitat didàctica.

b) Avaluació formativa-final, avaluació mentre s'està aprenent. Es realitza de manera progressiva i consisteix en el control del ritme de treball i l'assoliment dels aprenentatges per part dels alumnes. Ens permet obtenir informació que serveix per ajustar o canviar l'acció didàctica. Per l'assoliment dels aprenentatges, a l'avaluació formativa, es realitzen, segons la unitat didàctica, unes activitats individuals o en grup que són avaluables i s'han d'entregar en la data prevista.

Aquesta avaluació formativa-final s'ha d'incloure la valoració (nota) del treball en grup en el cas de la R.Francesa i el treball individual en el de la R. Industrial.

7. RECURSOS DIDÀCTICS

Els recursos didàctics utilitzats són diversos des de pàgines webs relacionades amb la matèria, el següent power point Power_de_les_dones.pptx , la lectura d'un poema, observació d'un quadre, lectura també d'un article de premsa, i tots aquells que el propi alumnat a l'hora de realitzar les activitats consideri correctes.